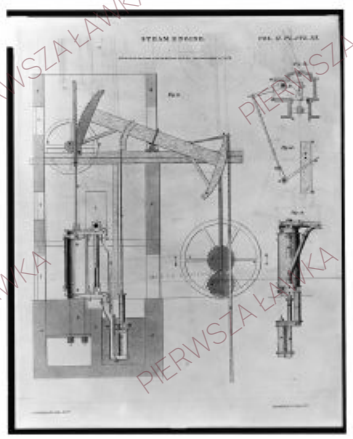
PIERWSZA ŁAWKA · ZESTAW KART PRACY · HISTORIA · KLASA 7

Dział 2. Rewolucja przemysłowa

Maszyna parowa, fabryki, kolej, wielkie miasta, robotnicy, wynalazki XIX wieku. Sześć kart pracy: karta z najważniejszymi wiadomościami i przykładami, trzy karty ćwiczeń (w tym praca ze źródłem), dwa równoległe sprawdziany (grupy A i B) oraz pełny klucz odpowiedzi.

Karta	Temat	Zadania
1	**Rewolucja przemysłowa** Maszyna parowa, fabryki, kolej, wielkie miasta, robotnicy, wynalazki XIX wieku	6 zad. 28 pkt
2	**Rewolucja przemysłowa – ćwiczenia** Wynalazki, skutki, pojęcia	4 zad. 16 pkt
3	**Rewolucja przemysłowa – utrwalenie** Znaczenie maszyny parowej, robotnicy, ośrodki	4 zad. 10 pkt
4	**Pracuję ze źródłem – dane i zeznania** Analiza danych, zeznania o pracy dzieci, urbanizacja	4 zad. 13 pkt
5	**Sprawdzian: rewolucja przemysłowa – grupa A** 30 minut · 20 pkt	6 zad. 20 pkt
6	**Sprawdzian: rewolucja przemysłowa – grupa B** 30 minut · 20 pkt	6 zad. 20 pkt

Jak korzystać z zestawu

- Karta 1 zawiera najważniejsze wiadomości i przykłady – od niej warto zacząć.
- Karty 2–4 to ćwiczenia podstawowe, utrwalenie oraz zastosowanie wiedzy w tekście, na źródle lub w sytuacji z życia.
- Karty 5 i 6 to równoległe sprawdziany (grupa A i grupa B) z tymi samymi typami zadań i tą samą punktacją – gotowe na lekcję.
- Każda karta mieści się na osobnych stronach i ma własną punktację – można ją wydrukować osobno jako pracę domową, kartkówkę lub zastępstwo.
- Klucz odpowiedzi do wszystkich kart znajduje się na końcu zestawu. Wersja DOCX pozwala dowolnie edytować zadania.

Materiał oryginalny dla klasy 7 szkoły podstawowej (rok szkolny 2026/2027). Do użytku własnego i pracy z własnymi uczniami.

Rewolucja przemysłowa

Maszyna parowa, fabryki, kolej, wielkie miasta, robotnicy, wynalazki XIX wieku

KARTA 1/6

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 28 pkt

Przypomnij sobie

- **Rewolucja przemysłowa** zaczęła się w XVIII wieku w **Anglii** i zmieniła sposób wytwarzania: warsztat rzemieślniczy zastąpiła **fabryka**.
- Kluczowy wynalazek to **maszyna parowa** (udoskonalona przez **Jamesa Watta**). Dała napęd maszynom, statkom i lokomotywom.
- Rozwój **kolei** skrócił podróże z wielu dni do kilku godzin i połączył odległe regiony. Pierwszą publiczną linię kolejową z parowozem otwarto w Anglii w 1825 roku, a w 1830 roku ruszyła linia Liverpool–Manchester z regularnymi pociągami pasażerskimi. Budowniczym udanych parowozów i pierwszych publicznych linii kolejowych był George Stephenson, nazywany „ojcem kolei".
- Ludzie zaczęli masowo przenosić się ze wsi do miast – to **urbanizacja**. Powstały wielkie ośrodki przemysłowe (na ziemiach polskich m.in. Łódź i Zagłębie Dąbrowskie).
- Powstała nowa grupa społeczna – **robotnicy**. Pracowali po 12–14 godzin dziennie, także dzieci. Z czasem zaczęli tworzyć **związki zawodowe** i walczyć o prawa.
- Wynalazki XIX wieku: telegraf, telefon (Bell), żarówka (Edison), lampa naftowa (Ignacy Łukasiewicz, 1853), fotografia, samochód (Benz), dynamit (Nobel), pasteryzacja (Pasteur).

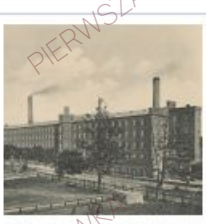
Rewolucja przemysłowa

maszyna parowa Watta
rycina, 1822

parowóz – kolej skróciła podróże
„Rocket" (1829) – replika w muzeum w Yorku

fabryka w Łodzi
fabryka Scheiblera, zdjęcie B. Wilkoszewskiego, 1896

praca dzieci w fabryce
Lewis W. Hine, zdjęcie, 1909

Przykłady z wyjaśnieniem

Przykład 1. Dlaczego maszyna parowa była przełomem?
Po raz pierwszy siła napędowa nie zależała od ludzi, zwierząt, wiatru ani rzeki. Fabrykę można było postawić wszędzie i pracować niezależnie od pogody.

Przykład 2. Dlaczego miasta rosły tak szybko?
Bo fabryki potrzebowały rąk do pracy, a na wsi brakowało ziemi i pracy dla wszystkich. Ludzie szli tam, gdzie była płaca.

Przykład 3. Dlaczego powstały związki zawodowe?
Bo pojedynczy robotnik nie miał żadnej siły wobec właściciela fabryki. Razem mogli negocjować płace i czas pracy oraz strajkować.

Zadania

1 **Połącz wynalazcę z wynalazkiem.** ___ / 5 pkt

1. James Watt	a) telefon
2. Thomas Edison	b) udoskonalona maszyna parowa
3. Alexander Bell	c) pasteryzacja
4. Karl Benz	d) żarówka
5. Louis Pasteur	e) samochód z silnikiem spalinowym

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____ 5 ____

2 **Rozdziel zjawiska z ramki.** ___ / 6 pkt

praca w warsztacie rzemieślniczym praca w fabryce podróż konnym wozem podróż koleją
większość ludzi mieszka na wsi szybki wzrost miast

przed rewolucją przemysłową	po rewolucji przemysłowej

3 **Uzupełnij zdania.** ___ / 4 pkt

1. Rewolucja przemysłowa rozpoczęła się w _____.
2. Napływ ludności do miast nazywamy _____.
3. Nowa grupa społeczna pracująca w fabrykach to _____.
4. Organizacje broniące praw pracowników to _____.

4 **Które zjawisko było skutkiem rewolucji przemysłowej?** ___ / 1 pkt

A. powrót do pracy w warsztatach rzemieślniczych
B. zmniejszenie liczby mieszkańców miast
C. powstanie klasy robotniczej
D. zanik handlu międzynarodowego

5 **Oceń prawdziwość zdań.** ___ / 4 pkt

1. Maszynę parową udoskonalił James Watt.	P	F
2. W XIX-wiecznych fabrykach nie pracowały dzieci.	P	F
3. Kolej znacznie skróciła czas podróży.	P	F
4. Łódź była ważnym ośrodkiem przemysłu włókienniczego.	P	F

Rewolucja przemysłowa – ćwiczenia

Wynalazki, skutki, pojęcia

KARTA 2/6

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 16 pkt

Pamiętaj: jeśli czegoś nie pamiętasz, wróć do ramki „Przypomnij sobie" na karcie 1.

fabryka Scheiblera, zdjęcie B. Wilkoszewskiego, 1896

1 Połącz wynalazcę z wynalazkiem. ___ / 5 pkt

1. James Watt	a) lampa naftowa
2. George Stephenson	b) parowóz (lokomotywa)
3. Alexander Graham Bell	c) żarówka
4. Thomas Edison	d) udoskonalona maszyna parowa
5. Ignacy Łukasiewicz	e) telefon

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____ 5 ____

2 Rozdziel skutki rewolucji przemysłowej. ___ / 6 pkt

szybszy transport zanieczyszczenie powietrza tańsze towary praca dzieci w fabrykach rozwój miast złe warunki w dzielnicach robotniczych

pozytywne	negatywne

3 Oceń prawdziwość zdań. ___ / 4 pkt

1. Rewolucja przemysłowa rozpoczęła się w Wielkiej Brytanii.	P	F
2. Urbanizacja to wzrost liczby mieszkańców wsi.	P	F
3. Ignacy Łukasiewicz był pionierem przemysłu naftowego.	P	F
4. Robotnicy zakładali związki zawodowe.	P	F

4 Który surowiec był najważniejszym paliwem maszyn parowych? ___ / 1 pkt

A. uran **B.** węgiel kamienny

C. ropa naftowa **D.** gaz ziemny

PIERWSZA ŁAWKA

Sprawdzian: rewolucja przemysłowa – grupa A

30 minut · 20 pkt

KARTA 5/6

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 20 pkt

1 Uzupełnij. ___ / 3 pkt

1. Wynalazca żarówki: _____
2. Wynalazca telefonu: _____
3. Wynalazca dynamitu: _____

2 Połącz pojęcie z wyjaśnieniem. ___ / 4 pkt

1. urbanizacja	a) organizacja broniąca praw pracowników
2. industrializacja	b) rozwój przemysłu
3. związek zawodowy	c) przerwanie pracy na znak protestu
4. strajk	d) rozwój miast i wzrost liczby ich mieszkańców

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

3 Oceń prawdziwość zdań. ___ / 4 pkt

1. Rewolucja przemysłowa zaczęła się w XVIII wieku.	P	F
2. Pierwsze fabryki napędzane maszyną parową powstały w XX wieku.	P	F
3. Robotnicy w XIX wieku pracowali często ponad 12 godzin dziennie.	P	F
4. Urbanizacja oznaczała przenoszenie się ludzi z miast na wieś.	P	F

4 Przyporządkuj wydarzeniom daty zaznaczone na osi czasu. ___ / 3 pkt

1. lampa naftowa Łukasiewicza – _____
2. patent Watta na ulepszoną maszynę parową – _____
3. pierwsza publiczna linia kolejowa z parowozem – _____

5 Przeczytaj tekst i wykonaj zadania. ___ / 3 pkt

Światło w szpitalu

Farmaceuta Ignacy Łukasiewicz wraz ze wspólnikiem skonstruował we Lwowie lampę naftową. Wkrótce przy jej świetle przeprowadzono w lwowskim szpitalu nocną operację. Łukasiewicz założył potem w Bóbrce koło Krosna jedną z pierwszych na świecie kopalń ropy naftowej.

Tekst własny na podstawie biografii Ignacego Łukasiewicza

Podgląd • Pierwsza Ławka

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Rewolucja przemysłowa – zestaw 6 kart pracy z kluczem, klasa 7

Podgląd pokazał 5 z 15 stron. Pełna wersja: 15 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Karta 1: Rewolucja przemysłowa – 6 zadań, 28 pkt
- Karta 2: Rewolucja przemysłowa – ćwiczenia – 4 zadania, 16 pkt
- Karta 3: Rewolucja przemysłowa – utrwalenie – 4 zadania, 10 pkt
- Karta 4: Pracuję ze źródłem – dane i zeznania – 4 zadania, 13 pkt
- Karta 5: Sprawdzian: rewolucja przemysłowa – grupa A – 6 zadań, 20 pkt
- Karta 6: Sprawdzian: rewolucja przemysłowa – grupa B – 6 zadań, 20 pkt Karta 1 przypomina najważniejsze wiadomości i pokazuje przykłady z wyjaśnieniem.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/historia-klasa-7-dzial-02-rewolucja-przemyslowa-zestaw